AB

KOHTUJURISTI ETTEPANEK

L. A. GEELHOED

esitatud 28. aprillil 2005 [1]

I. Sissejuhatus

1. Unabhängiger Finanzsenat (sõltumatu maksukohus) (Austria) esitab oma eelotsusetaotluses Euroopa Kohtule kaks küsimust Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli maksusätete kohta. Kõnealuste küsimuste aluseks olev küsimus on aga selles, kas liikmesriigi ametiasutustel on ühenduse institutsioonis kohaliku töötajana teenistusse võetud isiku riikliku tulumaksuga maksustamise eesmärgil õigus otsustada, kas asjaomase isiku palgaaste on määratud õigesti, arvestades talle määratud kohustusi. Nagu edaspidi selgub, ollakse Austria õiguskorras selles küsimuses eri seisukohtadel.

II. Asjakohased õigusnormid

2. Eelotsuse küsimused seonduvad Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli (edaspidi „protokoll") artiklitega 13 ja 16. Kõnealused sätted on järgmised:

„Artikkel 13

Kooskõlas tingimuste ja menetlusega, mille on kinnitanud nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal, on ühenduste ametnikud ja muud teenistujad kohustatud maksma ühendustele maksu töö- ja muudelt tasudelt, mida ühendused neile maksavad.

Töö- ja muud tasud, mida ühendused neile maksavad, on vabastatud riigimaksudest.

[...]

1 — Algkeel: inglise.

Artikkel 16

Komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist teiste asjaomaste institutsioonidega määrab nõukogu kindlaks ühenduste ametnike ja muude teenistujate kategooriad, kelle kohta osaliselt või täielikult kehtivad artikli 12, artikli 13 teise lõigu ja artikli 14 sätted.

Liikmesriikide valitsustele teatatakse korrapäraselt sellistesse kategooriatesse kuuluvate ametnike ja muude teenistujate nimed, ametinimetused ja aadressid."

3. Protokolli artikli 16 esimese lõigu kohaselt võeti määrus nr 549/69 vastu selleks, et määrata kindlaks Euroopa ühenduste ametnike ja muude teenistujate kategooriad, kellele kohaldatakse muu hulgas protokolli artikli 13 teist lõiku.[2] Kõnealuse määruse artikli 2 punktis a on sätestatud:

„Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli artikli 13 teise lõigu sätteid kohaldatakse järgmiste kategooriate suhtes:

a) Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade ja ühenduste muude teenistujate teenistustingimustega hõlmatud isikud, kaasa arvatud sellist hüvitist saavad isikud, mis on ette nähtud teenistuse huvides teenistusest vabastamise korral, välja arvatud kohalik personal;

[...]".

4. Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määruse (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja ühenduste muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed,[3] artiklid 2 ja 3 kehtestavad vastavalt Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad (edaspidi „personalieeskirjad") ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimused (edaspidi „teenistustingimused"). Personalieeskirjade artikli 1 esimese lõigu kohaselt:

„Käesolevate personalieeskirjade kohaldamisel tähendab „ühenduste ametnik" iga isikut, kes on vastavalt käesolevatele personalieeskirjadele mõne ühenduste institutsiooni ametisse nimetava asutuse või ametiisiku otsusega nimetatud selle institutsiooni koosseisulisele ametikohale."

2 — Nõukogu 25. märtsi 1969. aasta määrus (Euratom, ESTÜ, EMÜ) nr 549/69, millega määratakse kindlaks Euroopa ühenduste ametnike ja muude teenistujate kategooriad, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli artiklit 12, artikli 13 teist lõiku ja artiklit 14 (EÜT L 74, lk 1; ELT eriväljaanne 01/01, lk 39).

3 — EÜT L 56, lk 1; ELT eriväljaanne 01/02, lk 5.

5. Artikli 1 kohaselt kohaldatakse teenistustingimusi ühenduste kõikide lepinguliste teenistujate suhtes. Kõnealuses sättes eristatakse ajutisi teenistujaid, abiteenistujaid, kohalikke töötajaid ja erinõustajaid. Teenistustingimuste artikli 4 esimeses lõigus on sätestatud:

„Käesolevate teenistustingimuste puhul tähendab „kohalik töötaja" vastavalt kohalikule tavale töölise või teenindaja ülesannete täitmiseks tööle võetud töötajat, kes on määratud kohale, mis ei sisaldu iga institutsiooni eelarveosale lisatud ametikohtade loetelus, ja keda tasustatakse eelarves selleks otstarbeks ettenähtud assigneeringute kogusummast. Erandina võib kohalike töötajatena käsitada ka Euroopa Ühenduste Komisjoni pressi- ja teabetalituste juhtivat personali."

6. Mis puudutab ühenduse institutsioonide ja nende töötajate vahelisi vaidlusi, siis EÜ artiklis 236 ja teenistustingimuste artikli 81 lõikes 1 on sätestatud järgmiselt:

EÜ artikkel 236

„Euroopa Kohtu pädevusse kuuluvad ühenduse ning tema ametnike ja muude teenistujate vahelised vaidlused neis piirides ja neil tingimustel, mis on kindlaks määratud personalieeskirjades või teenistustingimustes."

Teenistustingimuste artikli 81 lõige 1

„Vaidlused institutsiooni ja liikmesriigis oma ametiülesandeid täitva kohaliku töötaja vahel esitatakse pädevale kohtule selles kohas kehtivate õigusaktide kohaselt, kus teenistuja oma kohustusi täidab."

III. Asjaolud, menetlus ja eelotsuse küsimused

7. Põhikohtuasja hageja töötab 1982. aastast alates komisjoni kohaliku töötajana. Pärast töötamist komisjoni alalises esinduses rahvusvaheliste organisatsioonide juures Genfis viidi ta 1987. aastal üle komisjoni esindusse Viinis. Alates Austria ühinemisest Euroopa Liiduga 1995. aastal on ta töötanud Euroopa Komisjoni esinduses Austrias. 1. juulil 1994 sõlmitud töölepingu alusel, mis jõustus 1. mail 1994, võeti ta teenistusse määramata tähtajaga kohaliku töötajana, täitmaks Euroopa ühenduste esinduses Viinis pressiatašeena planeerimis- ja järelevalvealaseid tööülesandeid ning ta määrati I kategooriasse/järku 35.

8. Kuni 1994. aastani lõpuni ei pidanud hageja Austrias tulumaksu maksma, kuna ta

töötas siseriikliku maksuõiguse tähenduses „privilegeeritud staatusega asutuses". Olukord muutus siiski Austria ühinemisel Euroopa Liiduga 1. jaanuaril 1995. Seetõttu esitas Finanzamt für den 6., 7. und 15. Bezirk 5. mail 2000 maksuteate aastate 1995–1998 kohta ning maksuteate 2000. aasta tulumaksu avansiliste maksete kohta. Hageja vaidlustas need maksuteated Unabhängiger Finanzsenatis, väites, et Austrial ei ole õigust maksustada seda tulu, mida ta on saanud kohaliku töötajana, põhjendusega, et tema tööleping ei ole adekvaatne.

9. Hageja väidab eelkõige, et neid ülesandeid, mida ta täidab, ei või teenistustingimuste artiklite 2–5 kohaselt anda kohalikele töötajatele. Teenistustingimuste artikli 4 esimese lõigu kohaselt võivad kohalikud töötajad täita vaid III–VI kategooria ülesandeid, mitte I ja II kategooria ülesandeid. Hageja leiab, et teda oleks seetõttu pidanud liigitama abiteenistujaks või muuks töötajaks ning sel juhul oleks ta protokolli artikli 13 kohaselt pidanud maksma ühenduse maksu, mitte riigimakse. Kuigi ta määrati esialgu I kategooriasse/järku 35, muudeti seda tema nõusolekul 4. juulil 1997 koostatud töölepingu lisaga III kategooriaks/järk 35. [4]

10. Hageja väidab, et Bundesabgabenordnungi (föderaalne maksuseadustik) § 116 kohaselt oli Finanzamt kohustatud esimese küsimusena määrama tema staatuse vastavalt tema tegelikele ülesannetele ja arvestades nõuetekohaselt asjaomaseid õigusakte ning tuginema maksuteadetes tema poolt tuvastatud asjaoludele. Verwaltungsgerichtshofi (halduskohus) väljakujunenud praktika [5] kohaselt tähendab see kaalumist, kas asjaomane isik on protokolli artikli 13 kohaldamise eesmärgil liigitatud kohalikuks töötajaks õigesti või valesti. Unabhängiger Finanzsenat kontrollis hageja olukorda kõnealuse kohtupraktika kohaselt ja otsustas, et alates 1. jaanuarist 1995 (Austria ühinemine) kuni 30. juunini 1997 (töölepingu muutmine) oli tema tööleping tõesti vastuolus teenistustingimuste artikli 4 esimese lõiguga. Unabhängiger Finanzsenat leiab siiski, et tal ei ole Verwaltungsgerichtshofi eeldatud viisil õigust määrata, milline tööleping oleks pidanud hagejal selle asemel olema ja milline staatus tuleks talle ühenduse õiguse kohaselt tagasiulatuvalt anda. Ta nõustub Finanzamtiga, et kõnealuse rahvusvahelise institutsiooni, antud juhul Euroopa Komisjoni, ülesanne on määrata oma töötajate staatus.

11. Seetõttu otsustas Unabhängiger Finanzsenat esitada 28. juuni 2004. aasta määrusega

4 — Hageja väidab siiski, et tema ülesannete olemus on jäänud samaks. Seetõttu on ta kõnealuse muudatuse Arbeits- und Sozialgericht Wien'is (Viini töö- ja sotsiaalkohus) vaidlustanud.

5 — Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab Verwaltungsgerichtshofi 18. detsembri 2001. aasta otsusele kohtuasjas 2000/15/0162 ja 19. veebruari 2002. aasta otsusele kohtuasjas 2000/14/0121.

Euroopa Kohtule EÜ artikli 234 alusel järgmised kaks eelotsuse küsimust:

„1. Kas Euroopa ühenduste ametnikele ja muudele teenistujatele makstava töö- ja muude tasude maksustamine liikmesriikides on Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli artikli 13 esimese lõiguga vastuolus ainult sellisel juhul, kui Euroopa ühendused kasutavad oma maksustamisõigust?

2. Kas Euroopa ühenduste ametnikele ja muudele teenistujatele makstava töö- ja muude tasude maksustamine liikmesriikides on Euroopa ühenduste privileegide ja immuniteetide protokolli artikli 16 teise lõiguga vastuolus ainult sellisel juhul, kui ametniku või muu teenistuja andmed on eespool nimetatud artikli kohaselt teatavaks tehtud ja kas nimetatud artikli alusel tehtud teadaanne annab liikmesriigi maksuametile automaatselt õiguse selles teadaandes nimetamata ametnike ja muude teenistujate suhtes, seega nende teenistujate suhtes, keda Euroopa ühendustes käsitletakse kohalike töötajatena, kasutada siseriiklikku maksustamisõigust?"

12. Kirjalikud märkused on esitanud Austria, Prantsusmaa ja Portugali valitsus ning komisjon.

IV. Hinnang

13. Arvestades Unabhängiger Finanzsenati eelotsusetaotluses esitatud selgitust asja tausta kohta, on selge, et peamine küsimus, mis tuleb lahendada, on see, kas protokolli artiklite 13 ja 16 kohaselt ühenduse institutsiooni otsus liigitada oma töötajad personalieeskirjade või teenistustingimuste kohaselt mitmesugustesse ametnike ja muude teenistujate kategooriatesse, on siduv siseriiklikele haldus- ja kohtuasutustele. Või tuleb nõustuda, et siseriiklikel ametiasutustel on õigus liigitada ise ühenduse töötajat, kui nad leiavad, et asjaomase isiku teenistusse võtmise otsus on vastuolus personalieeskirjade või teenistustingimustega? Unabhängiger Finanzsenati esitatud eelotsuse küsimustes käsitletakse seda teemat vaid kaudselt ja püüdes sellest pigem kõrvale hoida, mis on Verwaltungsgerichtshofi eri seisukohti arvestades mõistetav.

14. Sectõttu nõustun Prantsusmaa valitsuse ja komisjoni seisukohaga, mille kohaselt tuleks Unabhängiger Finanzsenatile asja lahendamise seisukohast kasuliku vastuse

andmiseks käsitleda Euroopa Kohtule esitatud küsimusi koos ja sõnastada need ümber eespool kirjeldatud viisil, st kas ühenduse institutsiooni otsus võtta isik tööle ametnikuna või muu teenistujana ja määrata tema personalieeskirjade või teenistustingimuste kohane kategooria on siduv siseriiklikele haldus- ja kohtuasutustele, selleks et kohaldada protokolli artikleid 13 ja 16?

15. Minu meelest on selge, et sellele küsimusele tuleks vastata jaatavalt järgmistel põhjustel.

16. Protokolli artiklid 13 ja 16 moodustavad ühenduse institutsioonides töötavate isikute maksustamise aluse. Artikkel 13 sisaldab põhireeglit, mis koosneb kahest aspektist. Ühest küljest on selles sätestatud, et ametnikud ja muud teenistujad on kohustatud maksma ühendustele maksu nendelt töö- ja muudelt tasudelt, mida ühendused neile maksavad. Teisest küljest on selle loogilise lisana sätestatud, et need isikud on vabastatud riigimaksudest tasudelt, mida ühendused neile maksavad. Järgmisena on artiklis 16 sätestatud selle maksusüsteemi isikulise kohaldamisala alus, volitades nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist teiste asjaomaste institutsioonidega määratlema need ametnike ja muude teenistujate kategooriad, kelle suhtes seda kohaldatakse. Nende isikute andmed, kes peavad maksma ühenduse maksu ja kes seetõttu on vabastatud riigimaksudest, edastatakse regulaarselt liikmesriikidele.

17. Protokolli artiklite 13 ja 16 eesmärk on tagada ühenduse institutsioonide nõuetekohane toimimine, mille lõplik eesmärk on hõlbustada ühenduste eesmärkide saavutamist. Esiteks, nagu märkis Portugali valitsus, on artikli 13 eesmärk tagada, et ühenduses töötavaid isikuid koheldakse nende tulude maksustamisel võrdselt. Kohaldades neile ühenduse maksusüsteemi, arvutatakse ametnike ja muude teenistujate netotöötasu samade põhimõtete alusel. Isikud, kes täidavad sarnaseid ülesandeid, saavad seetõttu sarnast tasu. Teiseks, maksualase võrdse kohtlemise tagamiseks hoiab artikli 13 teine lõik ära kõnealuste töötajate topeltmaksustamise. Kui liikmesriikidel oleks lubatud maksustada tulu, mida nende kodanikud saavad ühenduse institutsioonidelt, kas ühenduste asemel või lisaks ühendustele, põhjustaks see selgelt ühenduse töötajate erineva kohtlemise olenevalt nende päritoluriigist. Selline ebavõrdne kohtlemine võib avaldada mõju isikute töölevõtmisele eri liikmesriikides ja seega avaldada kahjulikku mõju ühenduse institutsioonide toimimisele. [6]

6 — Vt nende punktide osas 16. detsembri 1960. aasta otsus kohtuasjas 6/60: Humblet (EKL 1960, lk 1125, punkt 4).

18. Nagu määruse nr 549/69 preambulis märgitakse, antakse protokollis sätestatud privileegid, immuniteedid ja soodustused vaid ühenduse huvides. Sellest tuleneb, et otsus nende töötajate kategooriate kohta, kes kuuluvad ühenduse maksusüsteemi ja kes on vabastatud riiklikust tulumaksust, tuleb teha ühenduse tasandil. Tuginedes sellele ja vastavalt protokolli artiklile 16, otsustas nõukogu määruse nr 549/69 artikli 2 punktis a, et protokolli artikli 13 maksusätteid kohaldatakse kõigi personalieeskirjade või teenistustingimustega hõlmatud isikute suhtes, välja arvatud kohalik personal. Viimati nimetatud töötajate kategooria tööülesannete olemust ei loetud seetõttu piisavalt lähedalt seotuks ühenduste eesmärkide saavutamisega, et põhjendada nende suhtes protokolli artikli 13 kohase maksusüsteemi kohaldamist.

19. Arvestades protokolliga kehtestatud maksusüsteemi loogikat ja sellest tulenevat nõuet, et kõnealuse süsteemi isikuline kohaldamisala tuleb määratleda ühenduse tasandil, järeldub sellest, et igal üksikjuhul ühenduse töötajate kategooria määramise üle otsustamine, mis on käesolevas asjas vaidlusalune küsimus, kuulub samuti asjaomaste ühenduse institutsioonide ainupädevusse. Personalieeskirjade ja teenistustingimuste asjaomased sätted isiku ja ühenduse institutsiooni vahelise töösuhte kindlakstegemise kohta põhinevad sellel eeldusel. Personalieeskirjade artiklite 1 ja 2 kohaselt „nimetatakse" „ametnik" ametisse vastava ametisse nimetava asutuse eraldiseisva ametisse nimetamise aktiga. Teenistustingimuste artikli 1 kohaselt on „muud teenistujad" vastupidi teatud ametikoha täitmiseks ühenduste teenistuses olevad „lepingulised töötajad". Nendele määratud tööülesannete olemusest tulenevalt liigitavad isikud, kes on volitatud sõlmima töölepinguid teenistustingimuste artiklis 6 sätestatud viisil, need töötajad ajutisteks teenistujateks, abiteenistujateks, kohalikeks töötajateks ja erinõustajateks. Otsused, mis seonduvad isiku ametnikuks „nimetamisega" või „tööle võtmisega", et täita teatud töölepingu kohaseid ülesandeid, on ühenduse õiguse kohaselt volitatud organite ametlikud ühenduse otsused. Neis otsustes määratakse asjaomase isiku staatus institutsioonis, kus ta töötab, ning see, millist töösuhterežiimi tema suhtes kohaldatakse.

20. Nagu komisjon õigesti märkis, määratakse ühenduse institutsiooni ja asjaomase isiku vaheline õigussuhe nende ametlike otsustega, mitte teatud sisuliste tingimuste täitmisega. Teisiti öeldes ei anna see, et isiku olukord vastab ühele või teisele teenistustingimuste artiklites 2, 3 või 4 nimetatud olukorrale, talle nende artiklite kohast staatust. Sellise staatuse võib anda vaid ametisse nimetav asutus või need ametiisikud, kes on volitatud sõlmima töölepinguid.

21. Ka Euroopa Kohus on seda põhimõtet tunnistanud, kuigi vastupidi väljendatuna.

Kohtuasjas Porrini [7] küsiti Euroopa Kohtult, kas ühenduse ja tema ametnike või teenistujate vahelise teenistussuhte aluseks peab alati ja eranditult olema ametisse nimetamise akt või võib selle akti asendada kohtuotsusega, milles sedastatakse, et asjaolude põhjal on olemas teatud teenistussuhe. Euroopa Kohus vastas üsna lühidalt, „et ühenduse ja tema ametnike või muude teenistujate kui kohalike töötajate vaheline teenistussuhe ei või põhineda siseriikliku kohtu otsusel". [8] Euroopa Kohus tugines selles järelduses kaalutlusele, et tal on Euratomi artikli 152 kohaselt, mis on identne EÜ artikliga 236, ainupädevus lahendada mitte üksnes vaidlusi, mis seonduvad isikutega, „kellel on ametniku või muu teenistuja kui kohaliku töötaja staatus, vaid ka isikutega, kes nõuavad sellist staatust". [9]

22. Euroopa Kohus kinnitas seda seisukohta kohtuasjas Tordeur [10], kus ta sedastas, „et ühenduse institutsiooniga sõlmitud tööleping, eriti tähtajatu tööleping, võib tugineda vaid selleks määratud pädeva asutuse otsusele, mitte sellele, et niisugust liikmesriigi, kus asjaomane institutsioon asub, teatud ajutise tööga seonduvaid seadusesätteid ei ole täidetud, isegi kui siseriiklik kohus teeb seda toetava otsuse". [11] Kuigi Euroopa Kohus tunnistas, et ajutistele töötajatele ei või keelata sotsiaalkaitset, rõhutas ta, et „sellist kaitset ei või anda meetmetega, millega rikutakse ühenduse institutsioonide autonoomiat selles valdkonnas". [12]

23. Ühenduse institutsioonide autonoomia põhimõte on ühenduse institutsioonide nõuetekohase toimimise oluline eeldus. Nagu olen eespool märkinud, toimivad kõnealused institutsioonid sisemiselt, organisatsioonilises mõttes, liikmesriikidest täiesti sõltumatult. See ei tulene mitte üksnes nende ülesandest tegutseda Euroopa Liidu huvides, vaid see on ka kõnealuse ülesande täitmise põhieeldus. [13]

24. On selge, et protokollis sätestatud maksusüsteemi eesmärk on tagada ühenduse institutsioonide tõrgeteta toimimine ja abistada neid oma ülesannete täitmisel. Kõnealuse eesmärgi ja ühenduse töötajaskonna üksikute liikmete teatud kategooriatesse liigitamise vahel on selge funktsionaalne suhe, millest tuleneb protokollis nimetatud eri privileegide, immuniteetide ja soodustuste

7 — 11. märtsi 1975. aasta otsus kohtuasjas 65/74: Porrini jt (EKL 1975, lk 319).

8 — Kohtuotsus, punktid 14 ja 15.

9 — Kohtuotsus, punkt 13.

10 — 3. oktoobri 1985. aasta otsus kohtuasjas 232/84: Tordeur jt (EKL 1985, lk 3223).

11 — Kohtuotsus, punkt 28.

12 — Vt kohtuotsus, punkt 27. Seevastu 9. novembri 2000. aasta otsuses kohtuasjas C-126/99: Vitari (EKL 2000, lk I-9425, punktid 24–27) jättis Euroopa Kohus siseriikliku kohtu otsustada, kas tingimused on täidetud, et põhjendada tähtajalise lepingu sõlmimist hageja ja Euroopa Koolitusfondi vahel. Euroopa Kohus leidis selles asjas, et ühenduse ja liikmesriigi põhimõtted olid selles valdkonnas kooskõlas ja et asja otsustamise jätmist siseriikliku kohtu ülesandeks ei saanud seega pidada ühenduse institutsioonide autonoomia rikkumiseks.

13 — Vt kohtujuristi 10. aprilli 2003. aasta ettepanek 10. juuli 2003. aasta otsusele kohtuasjas C-165/01: Betriebsrat der Vertretung der Europäischen Kommission in Österreich (EKL 2003, lk-7683, ettepaneku punkt 98).

andmine. Nõukogu viitab asjaomasele suhtele ka määruse nr 549/69 preambulis, kus ta märgib, et „on oluline tagada, et ametnikud ja muud teenistujad saaksid vastavalt oma tööülesannetele, vastutusele ja konkreetsele olukorrale kasutada neid privileege, immuniteete ja soodustusi, mida on vaja ühenduse nõuetekohaseks toimimiseks". Töötajate määramine kategooriatesse ja sellega kaasnev ühendustelt saadud töötasu vabastamine riigimaksudest on seetõttu ühenduse institutsioonide siseasi ja kuulub nende autonoomia valdkonda.

25. Siseriiklikud haldus- ja kohtuasutused ei saa seoses sellega olla pädevad seadma kahtluse alla ühenduse institutsiooni ja tema töötaja vahelise töösuhte õiguspärasust ega saa otsustada, kas protokollis ette nähtud soodustusi tuleb asjaomase isiku suhtes kohaldada või mitte. Sellise pädevuse tunnustamine avaldaks kahjulikku mõju protokolliga loodud süsteemile. Kui liikmesriigid võiksid määratleda ühenduse töötajate staatust omaenda sisemistel eesmärkidel ja kui neile ei oleks siduv sellele isikule asjaomase ühenduse institutsiooni antud staatus, võib see mõnel juhul viia selleni, et isikut ei maksustata üldse, nagu see näib olevat hageja juhtumi korral, või et isikut topeltmaksustatakse, kui siseriiklikud asutused käsitlevad ühenduse institutsiooni poolt näiteks ajutiseks teenistujaks liigitatud isikut kohaliku töötajana. See oleks selgelt vastuolus eespool punktis 17 kirjeldatud protokolli artikli 13 eesmärgiga. Liikmesriigid ei või seetõttu ühepoolselt määrata ühenduse töötajate staatust.

26. Seoses sellega viitan ka Euroopa Kohtu otsusele kohtuasjas Betriebsrat der Vertretung der Europäischen Kommission in Österreich, milles kohus märkis, et teenistustingimuste artiklist 79 erinevad siseriiklikud tõlgendused võivad sellisel juhul ohustada ühenduse teatud institutsiooni talituste nõuetekohast toimimist.[14] Kuigi kõnealuse asja kontekst oli käesoleva omast erinev, kehtib selles punktis väljendatud põhimõte *mutatis mutandis* ka käesolevas asjas.

27. Siseriiklikel haldus- ja kohtuasutustel mitte üksnes puudub pädevus sedastada, et töötaja staatuse määramise otsus on ebaseaduslik või kehtetu, vaid neil puudub ka pädevus määrata, milline staatus oleks asjakohane, kui arvestada asjaomasele isikule antud ülesandeid. Seda möönis sõnaselgelt ka eelotsusetaotluse esitanud kohus ning sellele osutasid Prantsusmaa valitsus ja komisjon. Ükski siseriiklik otsus ühenduse

14 — Eelmises joonealuses märkuses viidatud. Vt eelkõige kohtuotsus, punkt 44.

töötaja staatuse kohta ei saa olla siduv teda tööle võtnud institutsioonile ja siseriiklik kohus ei saa anda asjaomasele ühenduse institutsioonile korraldust teha kõnealuses asjas uus otsus.

28. Kui ühenduse töötaja ei ole nõus töötajate kategooriaga, kuhu teda tööle võttev ühenduse institutsioon on ta tema ülesandeid arvestades liigitanud, tuleks asjaomane otsus vaidlustada vahetult personalieeskirjade artiklites 90 ja 91 koostoimes EÜ artikliga 236 sätestatud asjakohaste ühenduse menetluste kohaselt, mitte kaudselt siseriiklikes kohtutes.

29. On tõsi, et teenistustingimuste artiklis 81 on sätestatud, et kohalike töötajate ja institutsiooni vahelised vaidlused lahendab asjaomase liikmesriigi pädev kohus. Arvestades punktis 21 viidatud otsust kohtuasjas Porrini, ei kehti see siiski minu arvates staatusega seotud vaidluste puhul. [15] Nõustun siinkohal komisjoniga, et teenistustingimuste artiklit 81 kohaldatakse töösuhtest tulenevate õiguste ja kohustustega seotud vaidlustele, mitte vaidlustele, mis on seotud töösuhte kui sellisega. Igal juhul leian, et ühenduse institutsiooniga sõlmitud töösuhte õiguspärasuse küsimuse tõstatamine siseriikliku maksuõiguse kohaldamise vaidluses ei ole asjakohane. Kõnealuses kohtumenetluses tuleks töötaja staatust siseriikliku kohtu seisukohast käsitada tõendatud asjaoluna.

30. Ülaltoodut arvesse võttes leian, et ühenduse institutsiooni pädeva organi tehtud otsus institutsiooni töölevõetud isiku staatuse kohta on siduv siseriiklikele haldus- ja kohtuasutustele. Ühenduste poolt määruse nr 549/69 artikli 2 punktis a nimetatud ametnikele ja muudele teenistujatele makstava töö- ja muude tasude maksustamine liikmesriikides on vastuolus protokolli artikli 13 esimese lõiguga sõltumata sellest, kas Euroopa ühendused on kasutanud oma maksustamisõigust kõnealuse sätte alusel.

31. Ühenduste poolt protokolli artiklis 16 nimetatud teatises loetletud ametnikele ja teistele teenistujatele makstud töö- ja muude tasude maksustamine liikmesriikides on vastuolus protokolli artikli 13 teise lõiguga koostoimes protokolli artikliga 16. Liikmesriigi maksuasutustel on seetõttu õigus maksustada neid ühenduse töötajaid, keda ei ole kõnealuses teatises nimetatud, ja seega neid teenistujaid, keda Euroopa ühendustes käsitletakse kohalike töötajatena.

15 — Eespool 7. joonealuses märkuses viidatud. Vt kohtuotsus, punkt 13.

V. Ettepanek

32. Neil põhjustel teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Unabhängiger Finanzsenati esitatud eelotsuse küsimustele järgmiselt:

1. Ühenduse institutsiooni pädeva organi otsus tema töötaja staatuse kohta on siduv siseriiklikele haldus- ja kohtuasutustele. Ühenduste poolt määruse nr 549/69 artikli 2 punktis a nimetatud ametnikele ja muudele teenistujatele makstava töö- ja muude tasude maksustamine liikmesriikides on vastuolus protokolli artikli 13 esimese lõiguga sõltumata sellest, kas Euroopa ühendused on kasutanud oma maksustamisõigust kõnealuse sätte alusel.

2. Ühenduste poolt protokolli artiklis 16 nimetatud teatises loetletud ametnikele ja teistele teenistujatele makstud töö- ja muude tasude maksustamine liikmesriikides on vastuolus protokolli artikli 13 teise lõiguga koostoimes protokolli artikliga 16. Liikmesriigi maksuasutustel on seetõttu õigus maksustada neid ühenduse töötajaid, keda ei ole kõnealuses teatises nimetatud, ja seega neid teenistujaid, keda Euroopa ühendustes käsitletakse kohalike töötajatena.